

Ord och Förklaringar

Årskurs: Vuxenutbildningen

Ämne eller kurs: SFI D

Tema: Ekonomi och Budgetering

Ord	Förklaring	Etymologi
Ekonomi	Läran om hur människor hanterar sina resurser, inklusive produktion, distribution och konsumtion av varor och tjänster.	Grekiska "oikonomia" som betyder huslig förvaltning.
Budget	En plan över inkomster och utgifter under en viss tidsperiod, ofta använd för att hålla koll på ekonomin.	Franska "budget" som syftar på en lämplig summa.
Ränta	Den kostnad som en låntagare betalar för att låna pengar eller den avkastning man får på sparade pengar, oftast uttryckt i procent.	Franska "rente" från latin "reddere" vilket betyder att ge tillbaka.
Hyra	En kostnad som betalas för att få använda en lokal eller en bostad under en viss tid utan att äga den.	Tyska "miete".
Pengar	Medel i form av mynt eller sedlar som används som betalningsmedel för varor och tjänster.	Gammalsvenska "penning" från latin "pecunia".
Inkomst	Pengar som man får in, vanligtvis genom arbete, investeringar eller försäljning.	Från latin "incomptus", vilket betyder att komma in.
Lön	Ersättning som en arbetstagare får för utfört arbete, ofta betald på månads- eller veckobasis.	Gammalsvenska "lön" som i betydelse av belöning.
Försörjningsstöd	Ekonomiskt stöd som ges till individer eller familjer som har svårt att försörja sig själva, ofta i form av socialbidrag.	"Försörjning" syftar på ekonomiskt stöd.

Bostadsbidrag	Ekonomiskt stöd som ges till personer eller familjer för att bidra till bostadskostnader, beroende på inkomst och familjesituation.	Består av "bostad" och "bidrag".
Barnbidrag	Ekonomiskt stöd som familjer får för varje barn, syftande till att täcka barnens kostnader.	"Barn" betyder ung person och "bidrag" syftar på stöd.
Sjukpenning	Ekonomisk ersättning som en person får när de är sjuka och inte kan arbeta, oftast från Försäkringskassan.	"Sjuk" relaterar till ohälsa och "penning" till ekonomiska medel.
Räcker	Uttrycker att något är tillräckligt för att täcka behov eller kostnader.	Kommer från verbet "räcka" som betyder att nå ut.
Räcker till	Uttryck som indikerar att resurser eller medel är tillräckliga för att klara av vissa utgifter eller behov.	Arkadisk betydelse av att "nå till".
Att låna	Att ta emot pengar eller något annat som måste återlämnas senare, ofta med en överenskommelse om ränta.	Från germanska "læna" som betyder att ge något tillfälligt.
Att betala	Att ge pengar som motprestation för varor eller tjänster, som innebär en överenskommelse om transaktionen.	Kommer från fornnordiskt "beita".
Att betala tillbaka	Att återlämna en skuld, det vill säga att betala förut lånade pengar eller tjänster.	Kombination av "att betala" och "tillbaka".
Kronofogden	En statlig myndighet som arbetar med att säkerställa att obetalda skulder blir betalda och kan vidta åtgärder såsom betalningsföreläggande.	"Krono-" betyder kunglig och "fogden" syftar på befattningshavare.
Betalningsanmärkning	En notering som görs av en kreditupplysningsföretag på en person eller ett företag som inte har betalat sina skulder i tid.	"Betalning" relaterat till transaktion och "anmärkning" om notering.
Abonnemang	En form av avtal där en person förbinder sig att betala för en tjänst eller produkt under en viss tid, ofta inom telekommunikation eller media.	Franska "abonnement" syftar på samtycke till åtagande.

Mobilabonnemang	Ett abonnemang för mobiltelefoner som ger användaren rätt att använda telefonitjänster eller data under en viss period.	Kombination av "mobil" som syftar på rörlighet och "abonnemang".
Hemförsäkring	En försäkring som skyddar mot ekonomiska förluster vid skador på ens bostad eller dess innehåll, exempelvis vid brand eller inbrott.	"Hem" relaterar till bostad och "försäkring" från tyskans "versicherung".
Skuldrådgivning	Professionell hjälp och rådgivning för individer eller familjer som har problem med att hantera skulder och betalningar.	"Skuld" och "rådgivning" syftar på att ge vägledning kring ekonomi.
Konsumentvägledning	Rådgivning och information som ges till konsumenter för att hjälpa dem göra informerade köpbeslut och förstå sina rättigheter.	"Konsument" relaterar till den som köper varor och "vägledning" syftar på hjälp.
Avtal	En överenskommelse mellan två eller flera parter som beskriver villkor för en viss transaktion eller förbindelse.	Från medeltida latin "advalle" som betyder att bjuda in.
Muntligt avtal	Ett avtal som ingås med ord och inte är nedskrivet, men som ändå är juridiskt bindande under vissa omständigheter.	Från fornlatin "munt" som relaterar till mun eller tal.
Skriftligt avtal	Ett avtal som är skriftligen dokumenterat, vilket ofta ger större juridisk tyngd och tydlighet än muntliga avtal.	"Skriftligt" kommer från fornnordiska som avser skrivande.
En lag	En regel eller föreskrift som har antagits av en lagstiftande församling och som gäller som bindande norm i ett samhälle.	Kommer från gammalsvenska "lag" som relaterar till ordning och rätt.
Reklamera	Att meddela en säljare om ett fel med en vara, så att säljaren kan åtgärda problemet, ofta genom att ge en ny vara eller återbetalning.	Från franska "réclamer" vilket innebär att klaga eller begära.
Reklamation	En formaliserad klagomålsanmälan som görs av köparen till säljaren angående en defekt vara eller tjänst.	Från franska "réclamation".

Avbeställa	Att annullera en beställning av en vara eller tjänst, vilket kan ske innan varan har levererats.	“Av-” betyder bort, och “beställa” att göra en order.
Att ångra sig	Att ömma för något man har gjort, exempelvis att man vill återkalla en tidigare beslut eller handling.	“Ångra” avser att känna samvetsqual och “sig” syftar på den personliga känslan.
Garanti	Ett löfte från tillverkaren eller säljaren att en produkt kommer att fungerar under en viss tid, annars åtar de sig att reparera eller ersätta den.	“Garant” av franska, från latin “guarantire”, vilket betyder att skydda.

Dessa förklaringar syftar till att ge en grundläggande förståelse av orden och deras användning i ekonomiska och juridiska sammanhang.

Tags: [Lektion](#)